

Mohau Modisakeng

Mohau Modisakeng (1986, Soweto, Zuid Afrika) belichaamt in zijn foto's en performances iets dat hemzelf overstijgt. Het persoonlijke is voor hem altijd politiek. Modisakeng hult zich voor de reeks 'Endabeni' in schorten, gebaseerd op de werkkleding van mijnwerkers. Hij draagt een sjeke hoed, en een masker dat doet denken aan de oogkleppen die werkpaarden voorgebonden krijgen. De kunstenaar baseerde zich op de arbeidsmigranten die, gekleed als dandies, zwaar en smerig werk in de mijnen verrichten. Zijn foto's ogen gelikt en tegelijkertijd dramatisch. Op de fotoreeks 'Ditaola' slingert hij bijna achteloos een geweer over zijn schouder. Er gaat dreiging uit van de wapens, en die dreiging hoort bij Modisakengs bestaan. Hij groeide op gedurende de laatste gewelddadige jaren van de apartheid. Zijn persoonlijke verhaal is onlosmakelijk verbonden met de geschiedenis van Zuid-Afrika. Modisakeng hanteert wapens, stof, een duif. Hij brengt de dreiging van een wapen en de vreemdzaamheid van de duif samen. Dat levert een hoopvolle, maar niets verbloemende voorstelling op.

De voorwerpen die Modisakeng hanteert in zijn kunst, of die hij als sculptuur uitvoert, hebben een verhaal. Het mes waarmee zijn broer vermoord werd, maakte hij na in een sculptuur. Rouw en verlies liggen aan de basis van zijn kunstwerken. Hij vertaalt die emoties in zijn foto's naar poëtische beelden waarbij hij zijn eigen lichaam inzet om de zwarte identiteit in een complexe, raciaal gesegregerde en conflictueuze maatschappij aan te kaarten. Het lichaam zelf herinnert zich geweld en trauma uit het verleden, meent Modisakeng. Dat lichaam is een van de belangrijkste middelen dat die kunstenaar in zijn kunst gebruikt, om te reflecteren op tribale tradities, maar ook op het onverwerkte gewelddadige verleden van het land. Zijn rol als kunstenaar ligt niet ver van die van zijn moeder die als spirituele raadvrouw haar dromen uitpluist op zoek naar raad, een waarschuwing of steun. Modisakeng voelt zich met zijn kunst verwant aan haar spiritualiteit. Zijn performances zijn moderne rituelen voor het Zuid-Afrika dat zich blind houdt voor de geschiedenis.

Met zijn performance en videowerk 'Inzilo' (2013) kruipt hij in de rol van weduwe. Gehuld in een rok slecht hij de grenzen van de traditionele rol die is voorbehouden aan rouwende vrouwen in de Zulugemeenschap, maar ook die tussen de geslachten. Het kolenstof dat hij gebruikt, symboliseert niet alleen de jacht naar minerale rijkdommen die het Afrikaanse continent teistert, maar ook de gevaarlijke stoffen die een rouwende weduwe uit zou stoten volgens traditionele opvattingen. Rouw is gevaarlijk, de rouwende een potentieel gevaar. Zuid-Afrika zit middenin die gevaarlijke rouwfase. Rouw ziet Modisakeng als een politieke daad die de trauma's van de Apartheid in het Zuid-Afrika van vandaag blootlegt. Voor zijn lens en in zijn performances verandert rouw in een contrastrijk en verstild beeld.

Modisakeng besloot kunstenaar te worden na een schoolbezoek in 2004 aan de Tate Modern in Londen. Hij studeerde aan de Michaelis School of Fine Art in Kaapstad. Hij exposeert veelvuldig in Zuid Afrika waar hij een aantal keer deelnam aan het Grahamstown Art Festival. Zijn werk was te zien op verschillende internationale kunstbeurzen. Hij exposeerde in de Saatchi Gallery, Londen en in Zeitz MOCAA, Kaapstad, Zuid Afrika. Hij nam in 2015 en 2017 deel aan de Biënnale van Venetië. In 2019 neemt hij deel aan de Sharjah Biënnale met de performance en installatie 'Land of Zanj', werk geïnspireerd door de Afrikaanse diaspora en de apartheid in Zuid-Afrika .